
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВИ КОМУНИКАЦИ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.к.н. Николай Георгиев Палашев

Университет по библиотекознание и информационни технологии

на

**дисертационния труд на Диана Трендафилова Димитрова
„Фабрикуване на съгласие. Трансформация на комуникацията в
манипулация“, представен за присъждане на образователна и
научна степен „ДОКТОР“**

**по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и
информационни науки (Журналистика-убеждаваща комуникация)**

I. Обща характеристика на труда на кандидата

Приемам за становище дисертационния труд „Фабрикуване на съгласие. Трансформация на комуникацията в манипулация“, като считам, че от структурна и съдържателна гледна точка той отговаря на тематиката, критериите, изискванията и спецификата на професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки .

Дисертационният труд отразява достатъчно добре задълбочените научни постижения на кандидата в областта на обществената комуникация и конкретно в различните начини и подходи, отнасящи се до постигане на комуникационни цели. Следва да се подчертаят задълбочените познания на Диана Димитрова по отношение на съвременното разбиране на проблеми като комуникационната деструкция, комуникационната сигурност, комуникационната култура и създаването на нови социални реалности. Част от идеите, разработени в дисертационния труд са залегнали като тематика в научни публикации на докторанта.

В дисертационния труд ясно и точно е дефинирана проблемната област, а именно – че на терена на обществената комуникация, разглеждана като феномен, взаимодействащ си със социума, се осъществяват отношенията в обществото и най-вече тези, които се отнасят до управлението и контрола върху обществените процеси във всяка една област на живота.

Предложената за становище дисертация притежава достатъчна актуалност и значимост по отношение на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“. Като акценти в това отношение могат да бъдат посочени разработените тематични линии, а именно: осъществяването на комуникационни политика, като подход за осъществяване на влияние; моделиране на комуникацията от гледна точка на комуникационното насилие; форматиране на комуникационните деструкции; новите форми на комуникационното

насилие, като израз на агресивното налагане на идеи, тези и интереси /информационните войни/; формирането на начин на мислене и поведенчески модели, чрез използване на комуникационни начини, форми и подходи.

Ползваната литература от докторанта е от автори, които са безспорни авторитети в своите проблемни, научни области и в този смисъл считам, че посочената библиография съответства на характера и спецификата на дисертационния труд.

Представеният от кандидата Автореферат отговаря на изискванията.

II. Оценка на резултатите и приносите в дисертационния труд

При изследването на проблемните области, кандидатът успешно е защитил следните основни научни и научно-приложни постановки:

- Дефинирането на понятието, определящо човека като комуникиращо животно.
- Анализ и оценка на влиянието на т.нар. от докторанта „дремеци стереотипи“. Като акцент се поставя върху това, че този тип стереотипи са подложени на риска да се използват при конкретно провеждана комуникационна политика в инструмент за промяна на начина на мислене по предварително изграден модел.
- Анализ и оценка на факта, че при определени обстоятелства, условия и среда, се наблюдава намаляване на броя на стереотипите, което води до интензивност на комуникационното въздействие, изразяващо се чрез комуникационния ефект.
- Анализ и оценка на ефекта на пропагандните послания при екстремални ситуации, които чрез налагане на стереотипното мислене по линията „враг – спасител“, водят до очертаване на

ясни линии на противопоставянето. Тук е необходимо да се посочи, че докторантът правилно поставя акцент върху спецификата на използваната семантика и символични конструкции.

В лицето на кандидата се наблюдава един изследовател с широк диапазон на своите научни търсения, което се потвърждава и от избрания изследователски подход. В този смисъл, убедено приемам и потвърждавам стойността на посочените научни и научно-приложни приноси.

Като имам предвид казаното, то считам, че в дисертационния труд са намерени доказателства в подкрепа на заложените хипотези.

III. Критични бележки

Нямам особени критични бележки, освен:

- Следва да се задълбочи научното търсене по отношение на дефиницията „човекът – комуникиращо животно“ по посока на разполагането на участника в комуникационни процес на двата основни комуникационни терена *алфакомуникация* и *мегакомуникация*. И особено да се имат предвид специфичните комуникационни кодове – *Алфа-комуникационен код* и *Единен паметов комуникационен код*.
- Необходимо е разширяване на знанията в областта на *комуникацията в условията на криза* като се вземат предвид новите научни и приложни разработки в тази област, отнасящи се към съвременното разбиране на феноменологията на обществената комуникация.
- Би следвало по-задълбочено да се изясни и въпросът, отнасящ се до характера на съвременните медии и тяхното влияние. В този смисъл, необходимо е да се задълбочи изследването върху проявлението на медиите като *медиатори*, т.е. състоянието, при което те действат като *корпоративни субекти*.

- И една препоръка – след съответна редакция и реструктуриране на дисертационния труд, да се популязират тезите и идеите на дисертанта като самостоятелна монография. При евентуално публикуване на дисертационния труд като монография, следва са прецизира втората част на заглавието, тъй като „манипулацията“ е комуникационен подход и в този смисъл е комуникация.

Разбира се, посочените тук бележки и критики в никакъв случай не намаляват научното и научно-приложното значение на дисертационния труд. Напротив, те са направени единствено в посока на неговото обогатяване и повишаване на научната му и научно-приложна стойност.

IV. Заключение

Като имам предвид посочените тук научни и научно-приложни достойнства на дисертационния труд на кандидата, както и направените приноси в областта на конструирането, формирането и форматирането на обществената комуникация, убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на Диана Трендафилова Димитрова образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика-Убеждаваща комуникация).

15.03.20137 г.

Член на журито:

.....

/проф. д.к.н. Николай Палашев/